

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	XÀTIVA
Direcció	
Edifici	Basílica Col·legial de Santa Maria de la Seu

Campanes desaparegudes

Nom	La Maria (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 152 Vora 15 Altura del bronze 125 Pes aproximat (en quilos)2033 kg
Fonedor	ROSES SANTOS, MANUEL
Any fosa	1923
Descripció	
Fotos	6
Tocs	
Conservació, manteniment	La campana estava badada des de temps immemorial. Tenia nombrosos defectes de fosa i una pobre decoració i acabat.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	ESPAÑA i LAVEDA, Vicent; LLOP i BAYO, Francesc
Data	24-00-1990

Campanes actuals

Nom	Campana de les hores (A)
Localització	Cupulí
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 145 Vora 14 Altura del bronze 118 Pes aproximat (en quilos)1765 kg
Fonedor	
Any fosa	1665

Descripció	<p>La campana no ha pogut ser totalment documentada degut a la dificultat del seu accés (pròxima a l'escala, per una cara, però penjada en l'aire per l'altra). No obstant ha pogut ser documentat en gran part l'epigrafia, amb nombrosos errors ortogràfics. El text documentat és " # PLENA # DOMINVS # TECVMBENEDICTATVINMVLIERIBVS SNA T M A ORAPROBIS # SEPTEM # BRIS # I # 6 # 6 # 5 # " que segurament comença amb "AVE MARIA GRATIA" i que haurien d'haver escrit, separant les paraules i escrivint-les correctament PLENA DOMINUS TECUM BENEDICTA TU IN MULIERIBUS # SANCTA MARIA ORA PRO NOBIS # SEPTEMBRIS # I665. El text és una variant de la salutació angèlica a Maria en Lc 1:28, on està escrit AVE GRATIA PLENA DOMINUS TECUM i que pot traduir-se com US SALUDE PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB VOS, BENEÏDA SOU ENTRE LES DONES. Continua amb la resposta, que est pot traduir com SANTA MARIA PREGUEU PER NOSALTRES.</p> <p>No és gens habitual la inclusió del mes en la data de fosa de la campana, degut a la complexitat del procés, que sovint té retardaments imprevistos. No obstant, com fabricaven les campanes tradicionalment en els mesos d'estiu, no seria difícil de preveure l'acabament per al mes de setembre.</p> <p>S'han pogut documentar tres elements simbòlics dels quatre probables: una creu amb pedestal a la part exterior, una Mare de Déu, amb un orant, que no es pot identificar plenament com la Mare de Déu del Pilar, així com un anagrama de Jesús, escrit "IHS".</p>
Fotos	22
Tocs	Hores del rellotge
Conservació, manteniment	Sense batall . Tensió lateral de la biga quan toquen les hores - cops massa forts. Penja d'una biga de ferro.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient la declaració específica com a Bé Moble d'Interès Cultural de la campana.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Sant Miquel i Sant Felip (1)
Localització	Sala de les campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 86 Vora 8 Altura del bronze 72 Pes aproximat (en quilos)368 kg
Fonedor	
Any fosa	1791
Descripció	<p>La campana té al terç aquesta inscripció en llatí i espanyol: "Sti. ? MICHAELI ? ET FELIPE ? ? ET ORATE PRONO BIS ? AÑO DE I??9?I". Aquesta correctament seria: "SANCTI MICHAELIS ET PHILIPPI ORATE PRO NOBIS AÑO DE 1791". La traducció al valencià de la part llatina és la següent: "SANTS MIQUEL I FELIP PREGUEU PER NOSALTRES". Aquest text és una senzilla oració als dos sants als que es dedica la campana, derivada de les Lletanies dels Sants, una súplica habitual a les celebracions de l'Església Catòlica (especialment per a rogatives i perills). A més indica la data de fosa.</p>
Fotos	21
Tocs	Repic i volteig automàtic.

Conservació, manteniment	Es troba en regular estat de conservació, instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes. Està dotada amb truja de ferro i mecanitzada amb motor de vol continu i electromall trifàsic. Disposa de batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	L'estat actual no reproduïx la tradició local ni permet el toc manual de la campana, per tant seria recomanable procedir a la seua restauració, baixant en primer lloc la campana de la torre per netejar-la per dins i fora. La truja actual es deu canviar per altra de fusta de perfil tradicional valencià. La mecanització igualment es deu canviar amb la instal·lació d'un motor d'impuls i un electromall monofàsic.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan; SANCHIS TÁRREGA, Felipe
Data	30-06-2015

Nom	Josep (2)
Localització	Sala de les campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 118 Vora 9 Altura del bronze 100 Pes aproximat (en quilos)951 kg
Fonedor	MANCLÚS, SALVADOR
Any fosa	1966
Descripció	La campana té una simple inscripció al terç que indica el seu nom: "JOSE". Al mig trobem la marca de fàbrica, element habitual a les campanes industrials: "FUNDICIÓN/ DE/ SALVADOR MANCLUS/ C. INDUSTRIA, 27/ VALENCIA".
Fotos	22
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Es troba en bon estat de conservació, instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes. Està dotada amb truja de fusta de perfil tradicional valencia i mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic Disposa de batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan; SANCHIS TÁRREGA, Felipe
Data	30-06-2015

Nom	Jesús (3)
Localització	Sala de les Campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 139 Vora 13 Altura del bronze 115 Pes aproximat (en quilos)1555 kg
Fonedor	GUITARTE

Any fosa	1752
Descripció	<p>La campana té un conjunt de diverses inscripcions en espanyol i llatí. Al terç una inscripció indica que va ser fosa per l'església i la data: "? SE ? HIZO ? ACOSTAS ? DE ? LA ? IGLESIA ? AÑO ? 1752". Seguidament apareix aquesta inscripció al mig: ? MEFECIT ? GVITARTE ? EN ? SAN ? FRANCISCO ?". Al text s'utilitza el llatí per indicar l'autor de la campana i es tradueix al valencià així: "EM VA FER GUITARTE". Per altra banda és poc habitual indicar el lloc on es va fondre la campana, en aquest cas al desaparegut Convent de Sant Francesc de Xàtiva.</p> <p>Al peu té aquesta inscripció llatina: "? ? VOCATVM EST NOMEN EIVS IESUS ? (sanefa vegetal) ? VT IN NOMINE IESV OMNE GENVFLCTATVR COELLESTIVM TERRESTRIVM ET IN FERNORVM ? ET OMNIS LINGVA CONFITEATVR PVIA DOMINVS IESVS CRISTVS IN GLORIA EST DEI PATRIS ? ?". Aquesta utilitza dos fonts diferents del Nou Testament i es tradueix així: "LI VAN POSAR EL NOM DE JESÚS EN EL NOM DE JESÚS TOTS S'AGENOLLEN AL CEL, A LA TERRA I BAIX TERRA I TOTA LLENGUA REGONEGA QUE JESUCRIST ÉS EL SENYOR A GLÒRIA DE DÉU PARE". El text "LI VAN POSAR EL NOM DE JESÚS" és de l'Evangeli de Sant Lluc (Lc. 2, 21) i forma part d'un versicle que complet seria: "Quan van complir-se els vuit dies i hagueren de circumcidar el xiquet, li van posar el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare". El fragment és el lema de la Companyia de Jesús i està present al seu escut. A més la festa del Sant Nom de Jesús és una de les principals festivitats de la Companyia. La resta del text forma part de la Carta de Sant Pau als Filipencs (Fl. 2. 10-11).</p>
Fotos	45
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Es troba en regular estat de conservació, instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes. Està dotada amb truja de ferro i mecanitzada amb motor de vol continu i electromall monofàsic. També es conserva l'electromall trifàsic, però aquest mecanisme no funciona. Disposa de batall lligat, que no està reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	L'estat actual no reproduïx la tradició local ni permet el toc manual de la campana, per tant seria recomanable procedir a la seua restauració, baixant en primer lloc la campana de la torre per netejar-la per dins i fora. La truja actual es deu canviar per altra de fusta de perfil tradicional valencià i el motor de vol continu per altre d'impuls.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	30-06-2015

Nom	Santa Maria de la Seu; La Maria nova (4)
Localització	Sala de les campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 155 Vora 17 Altura del bronze 129 Pes aproximat (en quilos)2156 kg
Fonedor	EIJSBOUTS
Any fosa	1998

Descripció	La campana té la següent inscripció al terç: "SANTA MARIA DE LA SEU - XATIVA 400 ANIVERSARI DE LA PRIMERA PEDRA DE LA SEU 1598 - 1998 ? EIJSBOUTS ASTENSIS ME FECIT ANNO MCMXCVIII ?". Aquesta utilitza el valencià i el llatí i indica l'advocació a la que està dedicada la campana, el nom de la ciutat, que es va fondre l'any que es celebrà el 400 aniversari de l'inici de les obres de la Seu i l'autor. L'autor de la campana i la data de fosa estan en llatí i es tradueixen així al valencià: "EISBOUTS D'ASTEN EM VA FER ANY 1998".
Fotos	40
Tocs	A mig dia toca tres tandes de tres batallades per a l'Àngelus. Volteja i repica automàticament.
Conservació, manteniment	L'electromall pica massa baix, amb perill de trencament. La truja de fusta no té les barres de protecció dels tirants. Ferratges cilíndrics. Està mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	17-02-2024

Nom	Campana de carilló: Re# (1)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 29 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)14 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	17-02-2024

Nom	Campana de carilló Re (c2)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 34 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)23 kg
Fonedor	LECEA Y MURUA (LYM)
Any fosa	1931
Descripció	

Fotos	3
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	17-02-2024

Nom	Campana de carilló Do # (3)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 35 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)25 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	17-02-2024

Nom	Campana de carilló Do (4)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 39 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)34 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	17-02-2024

Nom	Campana de carilló Si (5)
------------	----------------------------------

Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 39 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)34 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	17-02-2024

Nom	Campana de carilló La # (6)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 41 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)40 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	17-02-2024

Nom	Campana de carilló Do # (c7)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 43 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)46 kg
Fonedor	LECEA Y MURUA (LYM)
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	3
Tocs	No es toca
Conservació, manteniment	La campana té diverses marques en la part interior del peu, degut a la seua afinació. Aquesta zona es troba pintada d'un producte químic, segurament corrosiu.

Protecció	Protecció genèrica per trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria interessant la inclusió de tot el carilló inclòs el rellotge i el tambor, en l'Inventari General, degut al seu interès.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Sol# (8)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 48 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)64 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Sol (9)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 50 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)72 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Fa (11)
Localització	terrassa

Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 54 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)91 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Fa# (10)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 54 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)91 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Mi (12)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 59 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)119 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc

Data	07-08-2008
-------------	------------

Nom	Campana de carilló Re# (13)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 60 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)125 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Re (14)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 67 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)174 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	2
Tocs	
Conservació, manteniment	La campana té diverses marques en la part interior del peu, degut a la seua afinació. Aquesta zona es troba pintada d'un producte químic, segurament corrosiu. Amb el mateix producte hi ha escrit "192", de significat desconegut.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Do# (15)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 71 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)207 kg
Fonedor	
Any fosa	1931

Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Do (16)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 72 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)216 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Si (17)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 78 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)275 kg
Fonedor	
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	1
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló La # (18)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 81 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)308 kg
Fonedor	LECEA Y MURUA (LYM)
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	3
Tocs	No es toca
Conservació, manteniment	La campana té diverses marques en la part interior del peu, degut a la seua afinació. Aquesta zona es troba pintada d'un producte químic, segurament corrosiu. Amb el mateix producte hi ha escrit "1" / "5° - ", de significat desconegut.
Protecció	Protecció genèrica per trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria interessant la inclusió de tot el carilló inclòs el rellotge i el tambor, en l'Inventari General, degut al seu interès.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló La (c19)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 87 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)381 kg
Fonedor	LECEA Y MURUA (LYM)
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	18
Tocs	No es toca
Conservació, manteniment	La campana té diverses marques en la part interior del peu, degut a la seua afinació. Aquesta zona es troba pintada d'un producte químic, segurament corrosiu. Amb el mateix producte hi ha escrit "191", de significat desconegut.
Protecció	Protecció genèrica per trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria interessant la inclusió de tot el carilló inclòs el rellotge i el tambor, en l'Inventari General, degut al seu interès.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Nom	Campana de carilló Sol# (c20)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 91 Vora 7 Altura del bronze 73 Pes aproximat (en quilos)436 kg

Fonedor	LECEA Y MURUA (LYM)
Any fosa	1931
Descripció	
Fotos	34
Tocs	No es toca
Conservació, manteniment	La campana té diverses marques en la part interior del peu, degut a la seua afinació. Aquesta zona es troba pintada d'un producte químic, segurament corrosiu. Amb el mateix producte hi ha escrit "582 (cor) ", de significat desconegut.
Protecció	Protecció genèrica per trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria interessant la inclusió de tot el carilló inclòs el rellotge i el tambor, en l'Inventari General, degut al seu interès.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	07-08-2008

Información completa: [Basílica Col·legial de Santa Maria de la Seu - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (22-05-2026)